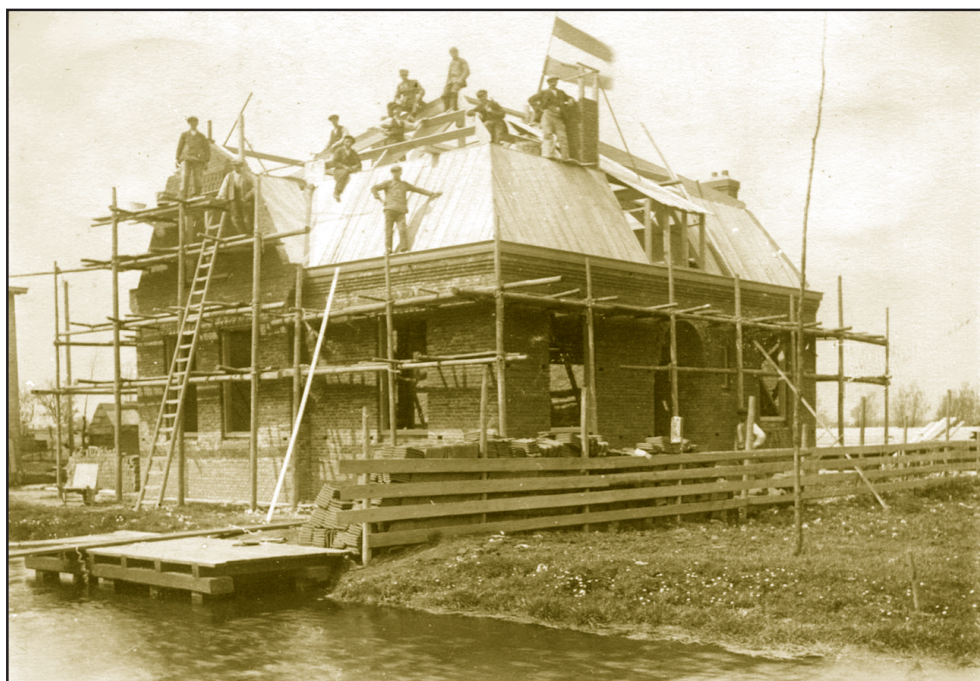

't Seghen Waert

jaargang 34 aflevering 1

maart 2015

uitgave van het
Historisch Genootschap
Oud Soetermeer

Contact

't Oude Huis, Dorpsstraat 7, 2712 AB Zoetermeer, tel. (079) 319 06 83

www.oudsoetermeer.nl; info@oudsoetermeer.nl

Ledenadministratie en bezorging: ledenadministratie@oudsoetermeer.nl, tel. (079) 331 58 28

Dagelijks bestuur

dhr. B.J. van Eken, voorzitter@oudsoetermeer.nl, tel. 06 54346224

dhr. J. de Ruiter, secretaris@oudsoetermeer.nl, tel. 06 21265975

dhr. F. Frankhuizen, penningmeester@oudsoetermeer.nl, tel. 06 19501072

dhr. M.L.P. Van Veen, penningmeester@oudsoetermeer.nl, tel. 079 3163165

Werkgroepen en commissies

Activiteitencommissie: activiteitencommissie@oudsoetermeer.nl, tel. (079) 351 70 47

Archeologische Werkgroep: awz@oudsoetermeer.nl

Collectie en Archief: collectie@oudsoetermeer.nl

Commissie Historisch Erfgoed: che@oudsoetermeer.nl

Genealogische Werkgroep: gwz@oudsoetermeer.nl

Interviewgroep Sprekend Verleden: isv@oudsoetermeer.nl

Leesgroep Lastige Letters: paleografie@oudsoetermeer.nl

Filmwerkgroep: wbbg@oudsoetermeer.nl

Bankrekeningnummers

Contributie: NL 68 ABNA 06 13 09 20 07

Giften: NL 65 ABNA 06 13 09 83 66

Colofon

Uitgave: Historisch Genootschap Oud Soetermeer; ISSN: 1384-7260

Redactie: P. Drapers, R. Grootveld, J. de Kler, R. Tousain, T. Vermeulen;

redactie@oudsoetermeer.nl

Vormgeving: R. Tousain

Afbeeldingen zijn afkomstig uit de collectie van Oud Soetermeer, tenzij anders vermeld.

Omslag: Zegwaartseweg 94, ontworpen door W.J. Veldhuizen en gebouwd door Gebr.

Huurman, 1926 (Collectie C.J. Veldhuizen)

INHOUD

Een ‘openbaaren leugenaar’ in Zoetermeer 2

André Batenburg

Notulen van de kerkenraad van de hervormde gemeente van meer dan driehonderd jaar geleden zijn te vinden in het gemeentearchief. Het mag verrassend genoemd worden dat het maken van een vloer in de woning van de dominee in de notulen van 1756 uitgebreid aan de orde komt. Het laat tevens zien dat een dominee in die tijd een invloedrijk persoon was.

Huurman, metselaars sinds 1750 8

Piet Drapers

De voorvader van de man die thans de scepter zwaait bij het bedrijf Gebroeders Huurman kwam als metselaar rond 1800 naar Zegwaart. De rode draad in het verhaal is het metselen van verscheidene Zoetermeerse woningen en andere bouwwerken, maar ook het reilen en zeilen van de familie Huurman door de jaren heen komt aan de orde.

Kroniek van de Rooms-katholieke Begrafenisvereniging (1933-1963) 18

Jan Spruit

U komt alles te weten over de opkomst en teloorgang van een begrafenisvereniging in Zoetermeer. Een belangrijk deel van het archief kwam recent boven water. Het was een echte vereniging, met een bestuur en leden, maar ook met festiviteiten om een lustrum te vieren. In 1963 waren er nog zeven leden van het eerste uur. De vereniging verzorgde in 30 jaar 288 begrafenissen.

Wat heb je aan een archivaris? 26

Cees Heeren

Voor een historische vereniging als Oud Soetermeer is een archivaris van levensbelang. In dit eerste artikel in een serie van drie laat de gemeentearchivaris van Zoetermeer u ‘in zijn keuken kijken’. Met aansprekende voorbeelden laat hij zien wat het belang van een goed archief is en wat er voor gedaan moet worden om het overzichtelijk en toegankelijk te houden.

Een 'openbaaren leugenaar' in Zoetermeer

A. Batenburg

De Nederduitse Gereformeerde Kerk is in 1571, tijdens de Tachtigjarige Oorlog, ontstaan in de Noordduitse stad Emden. Zij werd de publieke kerk van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. Door de opvattingen van Maarten Luther en Johannes Calvijn ontwikkelde deze kerk zich tot de belangrijkste calvinistische stroming in de Nederlanden. Veel later, in 1816, kreeg de kerk de naam Nederlandse Hervormde Kerk met als basis een kerkorde die Koning Willem I liet ontwerpen.

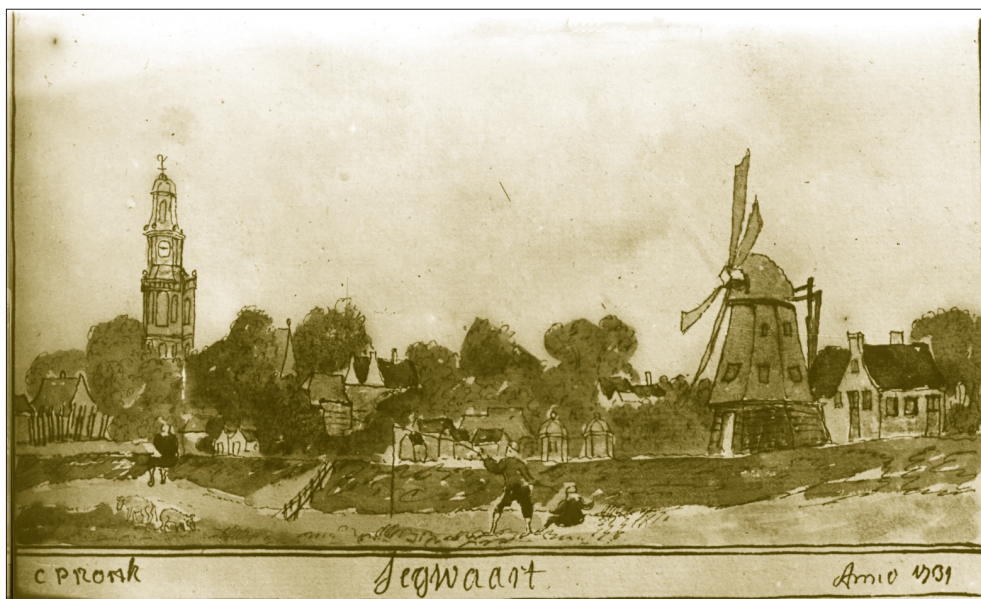
De notulen van de kerkenraad van de hervormde gemeente te Zoetermeer zijn voor een groot deel bewaard gebleven. Het gemeentearchief van Zoetermeer bevat de notulen vanaf 1644. Er zijn echter al eerder notulen gemaakt, want in 1645 wordt er nog verwezen naar notulen uit 1619. De verslagen geven soms een beeld van de gebeurtenissen in Zoetermeer en Zegwaart. Natuurlijk is dit een gekleurd en onvolledig beeld: lang niet iedereen was lid van de hervormde gemeente en in de notulen komen vooral de uitzonderingen aan bod.

Laten we eens kijken naar de periode 1745 -1758. De notulen van die tijd hadden een vaste opbouw:

1. Openen met gebed en het oplezen van de notulen van de vorige vergadering
2. Vaststellen van de datum van de volgende dienst met het Heilig Avondmaal
3. Vaststellen van de datum van de dienst waarin dit Heilig Avondmaal wordt voorbereid
4. Oplezen van de namen der lidmaten, in het bijzonder die van de gestorven, toegetrokken en vertrokken leden van de gemeente
5. Bespreken van bijzonderheden over de leden van de gemeente
6. Rondvraag en sluiting van de vergadering met dankzegging tot God

De notulen werden opgesteld in de vorm van artikelen. Bij artikel 2 werd ook een afspraak gemaakt over de data van de huisbezoeken. De huisbezoeken gingen vooraf aan de viering van het Heilig Avondmaal. Dit was een belangrijk ritueel in deze kerk: de gemeenteleden gebruikten gezamenlijk brood en wijn en herdachten daarmee het laatste avondmaal dat Jezus Christus had met zijn discipelen. Tijdens het huisbezoek werden de gemeenteleden genodigd om aan het Heilig Avondmaal deel te nemen.

In december (Heilig Avondmaal op 25 december, Eerste Kerstdag) vond er geen huisbezoek plaats. Gebruikelijk was om voor Pasen en in september wel huisbezoeken af te leggen. In de vergadering werd dan afgesproken op welke datum welk deel van Zoetermeer en Zegwaart werd bezocht.

Tekening met zicht op de Oude Kerk en de korenmolen door C. Pronk, 1731.
(Collectie Koninklijke Bibliotheek)

De gemeente werd als volgt verdeeld: 'de buitenweegen van Soetermeer, de buitenweegen van Segwaart, 't dorp van Soetermeer & de Voorweg, 't dorp van Segwaart'. Na enkele jaren werd verder verdeeld in 'de buitenweegen van Soetermeer, Delfse, Leijde Wallen & Vlamenstraat' en 'den Hoorn, de Rokkeveen & Segwaartseweg'.

Grappig is dat je hieruit ook iets kan halen over de weersomstandigheden. Zo werden de huisbezoeken niet gedaan of gestaakt in 1753 (bittere en strenge koude), 1755 (bittere en strenge koude als mede vanwege de aanstaande bid-dag) en 1756 (het koude en regenachtige weer).

De vergaderingen vonden in die tijd gemiddeld vier keer per jaar plaats: voor Pasen, in juni, in september en voor Kerst. Dit kan ook betekenen dat er vier keer per jaar Heilig Avondmaal was. Dit is in verhouding tot andere periodes niet zo vaak. In 1644 werden er bijvoorbeeld twintig vergaderingen gehouden, waarvan alleen in december al zes. Dat zal met de geest van de tijd te maken hebben. Alleen de laatste vergadering van het jaar had twee extra artikelen. Dan werden de nieuwe ouderlingen en diakenen aangesteld. Omdat de gemeente uit twee dorpen bestond was er een verdeling van de ouderlingen en de diakenen: van elk twee uit Zoetermeer en twee uit Zegwaart. Samen met de predikant bestond de kerkenraad dus uit negen mannen. Vrouwen werden in die tijd nog niet

gekozen. Het kiezen verliep in twee stappen. Eerst werd voor elke functie (ouderling en diaken, in Zoetermeer en Zegwaard) een tweetal benoemd. De gemeente koos uit elk tweetal een persoon. Elk jaar werd zo de helft van de kerkenraad vervangen. Artikel 4 is voor genealogen interessant omdat je daaruit kan achterhalen wie waarheen vertrok en wie waar vandaan kwam. De namen van deze leden zijn al digitaal gemaakt door Ronald Grootveld. Momenteel werk ik aan het digitaal maken van de gehele tekst.

Over deze periode zijn de verslagen kort en saai. Kennelijk waren er weinig bijzondere gebeurtenissen. Totdat we belanden in het jaar 1756. Opeens verschijnen pagina's dichtbeschreven bladzijden, waarbij de vaste structuur verlaten wordt. Ook de kantlijn wordt flink gebruikt. Het zijn verslagen van zogenaamde extraordinaire vergaderingen: er was iets bijzonders aan de hand. De predikant, dominee David van Heuven opent de vergadering met *'dat desen vergadering belegt was met hare toestemming wegens een hooggaande injurie die hij predikant in zijne hujsbesoeking ondergaan hadde en dat nijt dien hoofde met hare bewilliging desselfs injurieerder voor desen vergadering was geciteert* geworden'*. De gedaagde was Gideon van der Pot.

Gideon was in maart 1753 lid geworden door belijdenis te doen. Al in december van dat jaar behoorde hij tot het tweetal uit Zegwaard om een diaken te verkiezen. Hij is dat toen niet geworden. Gideon werd gedoopt op 19 november 1719. Hij was zoon van Cornelis van der Pot en Leijntje van de Drift. In dit gezin werden in de periode 1716 – 1731 veertien kinderen gedoopt, hij groeide dus op in een groot gezin. Op 29 oktober 1747 trouwden Gideon van der Pot en Magteltje Kind(t). Zij woonden in Zegwaard en kregen binnen een jaar een dochtertje Leijntjen die op 8 september 1748 werd gedoopt. Zij was vernoemd naar haar grootmoeder. Gideon was kramer, hij kreeg op 5 september 1750 een vergunning voor het verkopen van droge koffie en thee. Op 9 mei 1774 komt daar het verkopen van zout en zeep bij. Op 1 november 1776 wordt dit overgenomen door zijn vrouw Magteltje, hij is eerder dat jaar overleden. In 1787 maakt zij opnieuw haar testament op en neemt Arij Nieuwkoop op 8 augustus haar beroep over. Zij is in dat jaar overleden.

De predikant heeft zich goed voorbereid. Hij heeft zijn toelichting op papier staan en leest dit de vergadering voor. Op 15 juni 1756 had hij huisbezoek bij Gideon om hem te nodigen voor het Heilig Avondmaal. Gideon weigerde en desgevraagd gaf hij als reden dat de predikant daar zelf de oorzaak van was: hij was een leugenaar en een twistzoeker.

* citeren = dagvaarden

Gideon zou samen met de metselaar Van Dijk een vloer komen leggen bij Van Heuven. Toen dit niet op tijd gebeurde werd Gideon hierop door Van Heuven aangesproken. Gideon zou een harde datum hebben toegezegd maar vond zelf dat hij dat niet had gedaan en dat de predikant twist tussen hem en zijn compaan Van Dijk probeerde te brengen. Na het huisbezoek zoekt Van Heuven meteen getuigen die de toezegging van Gideon kunnen bevestigen: zijn vrouw, zijn dienstmaagd en Jan Overgaauw, de kerkmeester van Zegwaart. Zij allen bevestigden de toezegging uit de mond van Gideon gehoord te hebben.

De Zoetermeerse dorpskerk op een penning ter gelegenheid van het 25-jarig huwelijk van ambachtsheer Joan Osy, 1760. (Collectie Rijksmuseum, Dompierre 3189)

Gideon had nog een tweede bezwaar tegen Van Heuven. De predikant zou voornemens zijn geweest om Gideon in 1754 diaken te maken. Waarom was dat niet doorgegaan? Van Heuven antwoordde hem dat hij had gehoord dat Gideon misschien kerkmeester in Zegwaart zou worden. Vervolgens had van Heuven dit gecheckt bij Frederik Kindt, de secretaris van Zegwaart. Zou Kindt dit gerucht kunnen bevestigen via de schout van Zegwaart? Als dat zo was dan zou Van Heuven de kandidatuur van Gideon om diaken te worden 'stil zetten'. Van Heuven deed dit dus eigenlijk uit genegenheid tot Gideon. Kindt liet echter niets van zich horen. Miscommunicatie alom: Kindt meende toch echt dat hij de predikant voor de kerkenraadsverkiezing-

en had laten weten dat Gideon geen kerkmeester zou worden. Saillant detail is dat Frederik Kindt de zwager van Gideon was: Gideon was getrouwd met Magteltie Kindt.

De kerkenraad dit alles aanhorende vraagt Gideon om eieren voor zijn geld te kiezen, vier getuigen tegen een. Gideon ontkent in drift en zou zijn versie onder ede willen verklaren. Waarop de predikant concludeert dat er dan vier mijnedigen moesten zijn. *'Waarop van der Pot sijde dat is soo'*. De predikant stapt op en Gideon ook, de kerkenraad moet *'de sake rijpelijk overwegen en gemoedelijk behandelen'*. Na intern beraad roept de kerkenraad Gideon binnen en vraagt hem of hij niet bakzeil wil halen: vier tegen een, hè. Waarop Gideon zei dat hij *'de sake wel in der*

minne uijt de wereld wilde doen. Vervolgens wordt Van Heuven binnengeroepen en gevraagd of hij daartoe ook genegen is. De predikant reageerde positief mits hij in zijn eer werd hersteld. Hij eiste maar liefst vijf dingen van Gideon:

*1e dat hij het gezegde van de predikant met de sijne voor waaragtig sal moeten verklaren.
2e dat hij sal moeten betuijgen hartgrondig berouw & leedweesen over t hooggaande ongelijke de predikant aangedaan*

3e dat hij de predikant om vergiffenisse sal vragen

4e dat hij hem om sijne vriendschap sal versoeken en eijndeljk

5e dat hij sig voor dese rijse van t nagtmaal des Heeren sal moeten onthouden.'

Nou, nou, Gideon moet wel erg diep door het stof gaan. Was een handdruk met 'zand er over' niet voldoende? Zou u hiermee instemmen? Gideon wel, hij stemde direct toe en vult in aanwezigheid van Van Heuven de vijf punten in. Klaar? Nou nee, de predikant wil toch nog een keer zijn gram halen en Gideon duidelijk maken dat hij dit nooit had mogen doen. Er volgt een tekst te mooi om niet volledig te citeren:

'De predikant dese dingen uijt van der Pots mond behoort hebbende , vraagde hem of hij nu wel wiste wat hij dede , en dat hij door dat alles de predikant in sijne gansse saak regtvaardigde en sig erkende voor een openbaaren leugenaar lasteraar , eerrover en meijnedige het welke hij sijde wel te weeten , waarop de predikant hem niet sonder de alleruijterste ontroering van sijne kerk heeft toegewent , dat het de Heere mogte behagen hem sijne hoogaande sonden en gruwelen onder t oog en op t harte te brengen , dat hij er werk mede mogte krijgen in t verborgene en er vergeving en versoeninge over mogte zoeken in t bloed van Jesus waarop van der Pot sijde dat hij dit mede wenste , hierop heeft de predikant hem van der Pot het aangedane leet vergeven met toebiddinge dat t hem van de Heere mogte vergeven worden'.

Waarop de vergadering na denkzegging tot God in vrede en liefde is gescheiden. Dit alles speelde zich af op 23 juni 1756. In de kantlijn van de notulen staat nog een merkwaardige notitie van Meinardus Ruijsch, de scriba van de Classis van Delft en Delfland, gedateerd 6 september 1756. De Classis is een regionaal orgaan van de kerk. Er staat dat dit verslag gehouden moet zijn als niet geschreven, maar dat het genotuleerde wel zijn volle waarde houdt!

Wel lezen dus, maar niets mee doen. Reden is dat de Classis uit deze notulen een voor de kerkenraad van Zoetermeer en Zegwaart nadelige conclusie zou kunnen trekken. Dit verhaal had blijkbaar nog een vervolg. Waarover een volgende keer meer.

Ten slotte de vraag of dit niet anders kon. Het welles-nietes over het leggen van de vloer was in feite een zakelijk geschil tussen twee inwoners van Zoetermeer. Was het niet beter dit bij het dorpsgerecht te beslechten?

De miscommunicatie over de aanstelling tot diaken/kerkmeester maakt duidelijk dat het een via het kerkbestuur en het ander via het dorpsbestuur tot stand kwam. Kennelijk kon je niet diaken en kerkmeester tegelijk zijn. Opvallend is

Links: Cornelius van Aken is representatief voor een 18e-eeuwse dominee: langer haar, toga en een witte bef. (Collectie Rijksmuseum, gravure Jeremias van Schaak)

De II. Classis van
DELFT EN DELFSLAND

Heeft 27 Predikanten.
Zit

Den eersten Maandag in

1. April; doch, als Paaschen invalt, acht dagen later.
2. Voor het Synode veertien dagen.
3. September.
4. November.

Theodorus Lulius, Dav. fil. Woud. <i>Emeritus.</i> 1744	1715
Gerhardus Supet, Leidschendam. <i>Em.</i> 1754	1720
Heiman van Vianen, Dom. fil. de Liert. <i>van zynen dienst afgegaan</i> 1753	1728
Petrus Onderdewyngaart, Delst.	1735
David van Heuven, Joh. fil. Zoetermeer. <i>Emeritus</i> 1765	1736
Johan Martin Hoffmann, Maasfluis <i>Emeritus</i> 1758	1737

Rechts: David van Heuven genoemd als predikant in Zoetermeer.

(Uit: naamregister der predikanten 1773. Leiden, Van Damme)

dat er geen getuigen worden gehoord, het Nee/Ja tussen Van Heuven en Kindt wordt alleen door Van Heuven in de vergadering gebracht. En van de dienstmaagd en de huisvrouw van Van Heuven kan je niet verwachten dat ze het verhaal van hem gaan tegenspreken. Ook zij worden niet gehoord. De kerkenraad vertrouwt volledig op het goed voorbereide verhaal van Van Heuven. Van Heuven was van 1736 tot zijn emeritaat in 1765 predikant te Zoetermeer. Wellicht kunnen we uit de andere notulen en andere bronnen een completer beeld van hem krijgen.

Bronnen:

Gemeentearchief Zoetermeer: Archief van de Hervormde gemeente Zoetermeer

Beek, G. van der en R. Grootveld, Inventaris van de archieven van de Hervormde gemeente Zoetermeer, Zoetermeer, 1985 (2005)

www.allezoetermeeders.nl:

Index op de namen der lidmaten van de Hervormde gemeente Zoetermeer – Zegwaard, 1653 – 1850;

Doopregisters Zoetermeer en Zegwaard, 1716 – 1755; Collaterale successie 1626 – 1808; Vergunningen 1691 – 1806.

Huurman, metselaars sinds 1750

Piet Drapers

Huurman is een tamelijk veel voorkomende naam in Zoetermeer anno 2015. Als de naam met de plaatsnaam als zoekopdracht op een pc wordt ingetikt, verschijnt hij minstens dertig keer. Met recht kan gezegd worden dat de Huurmannen tot de ‘echte Zoetermeeders’ behoren. Naast individuen komt de naam ook voor als bedrijfsnaam. Een bouwbedrijf wekt met zijn naam de indruk dat de bedrijfsvoering ook een familieaangelegenheid is: Gebroeders Huurman. De huidige eigenaren gaan er van uit dat in 2017 het honderdjarig bestaan gevierd kan worden. In al die jaren stonden er mannen met de naam Huurman aan het roer.

Genealogie

Het Historisch Genootschap beschikt van een aantal Zoetermeerse families over veel informatie. Daar hoort ook de familie Huurman bij. In het genealogisch overzicht komen meer dan honderd personen voor met de naam Huurman. De stamvader is Hendrik Willems Huurman. Hij werd geboren in Gouderak en trouwde in 1654 met Machteltje Gerrits, geboren in 't Weegjen. Onbekend is wat het beroep van Hendrik Willems was, maar van zijn zoon en kleinzoon weten we dat wel. Zij waren biersteker. Een biersteker was een soort handelaar in bier, want dat mocht niet door de brouwerij rechtstreeks aan consumenten worden verkocht.

De zoon van Hendrik Willems Huurman was Aard Hendriksz, geboren op 2 november 1664. Hij trouwde met Adriaantje Willems van der Zijde en zij kregen op 6 mei 1691 een zoon, Teunis Aardse Huurman. Deze trouwde op 26 november 1712 met Aaltje Ariensdr Berkouwer. Hun zoon Pieter Teunisz werd op 23 mei 1728 gedoopt in Ouderkerk aan de IJssel. Deze Pieter trouwde op 29 september 1754 met Geertje Dirks de Bruijn. Hij volgde niet zijn vader op als biersteker, maar werd metselaar.

Zo vader zo zoon

Men zou dus kunnen zeggen dat Pieter Teunisz de basis heeft gelegd voor het bouwbedrijf dat nu in Zoetermeer gevestigd is, want daar wordt zeven generaties later door zijn nakomelingen nog steeds door Huurmannen gemetseld. Pieter Teunisz woonde echter niet in Zegwaard of Zoetermeer, want hij overleed op 27 april 1790 in Moordrecht. Zijn zoon Bastiaan Huurman trouwde op 1 september 1793 met Neeltje Radder en zij verhuisden op enig moment naar Zegwaard. Het was nog geen vetpot voor het gezin, want uit de akte die Bastiaan bij deze gemeente moest inleveren blijkt dat de vorige woonplaats, Gouderak, op moest draaien voor de kosten van onderhoud indien het gezin armlastig zou

worden. Bastiaan overleed op 19 mei 1822 en Neeltje op 17 september 1831, beiden in Zegwaart. Het beroep van Bastiaan was ook metselaar. Dan lijkt het of er een vreemde eend in de bijt komt, want de zoon van Bastiaan, Pieter Bastiaans Hurman (overleden te Zegwaart op 16 november 1863) staat op een aantal plaatsen in het bevolkingsregister te boek als winkelier. Toch is ook hij metselaar geweest. Hij trouwde als 22-jarige op 24 juni 1821 met de 46-jarige weduwe Johanna Elisabeth Smeets. In huwelijksakte 11 staat vermeld dat Pieter metselaar en Johanna winkelierster is. Het lijkt er op dat hij de troffel na zijn huwelijk snel aan de wilgen heeft gehangen en met zijn echtgenote aan het winkelen is geslagen. In de winkel kon hij kennelijk overdag wel even gemist worden, want tussen 21 oktober 1821 en eind 1836 ging hij meer dan negentig keer naar het gemeentehuis om als getuige of aangever op te treden bij een geboorte of overlijden. Als beroep wordt dan in de aktes steeds 'winkelier' vermeld. Het echtpaar was niet onbemiddeld, want in 1832 waren zij eigenaar van Dorpsstraat 97, Den Hoorn 7 en twee woningen aan de Zegwaartseweg. Na het overlijden van zijn vrouw Elisabeth in 1836 trouwde hij op 15 juni 1838 met de 22-jarige Maria Biemond, die als beroep winkelbediende had. Zij kregen

Metselaars rond 1895. V.l.n.r.: Pieter Hurman (1875-1941), Elisabeth Hurman-Zevenbergen (1842-1909), Bep van Atten, Johannes Pieter Hurman (1841-1904), Dirk Hurman (1881-1974), Maria Hurman (1878- 1899), jongen Koster. (Collectie J. Hurman)

op 1 november 1838 een dochter, Neeltje Maria en op 17 september 1841 een zoon, Johannes Pieter Hurman. Beiden geboren aan Den Hoorn 6. Leden van de huidige generatie Hurman veronderstellen dat Pieter naast zijn winkelactiviteiten ook nog wel metselde. Zeker is dat zijn zoon Johannes Pieter weer een metselaar was. ‘Winkelier’ Pieter had ook nog twee broers die metselaar waren: Gerrit in Benthuizen en Willem in Zegwaard. Johannes Pieter had dus twee metselende ooms.

Een bedrijf

Johannes Pieter trouwde op 18 februari 1870 met Elisabeth Zevenbergen. Zij kregen vier dochters en drie zonen. De oudste zoon, Maarten, overleed kort na de geboorte. De tweede zoon, Pieter werd op 21 april 1875 geboren en de derde Dirk, op 7 januari 1881. In de geboorteakte van Pieter worden als getuigen genoemd veldwachter Pont en metselaarsknecht Johannes van der Sloot, oud 41 jaren. Deze knecht zal nagenoeg zeker in dienst geweest zijn bij Johannes Pieter en dan was er dus in 1875 al sprake van een bedrijf met werknemers. Een foto van rond 1893 waar onder anderen vader Johannes, beide zonen en een knecht op staan bewijst dat er zeker in 1900 reeds sprake was van een echt bedrijf. In 1929 vond inschrijving bij de Kamer van Koophandel plaats en daarbij werd vermeld dat de naam luidt: ‘Gebroeders Hurman’ en dat de oprichting ‘ongeveer 1917’ is.

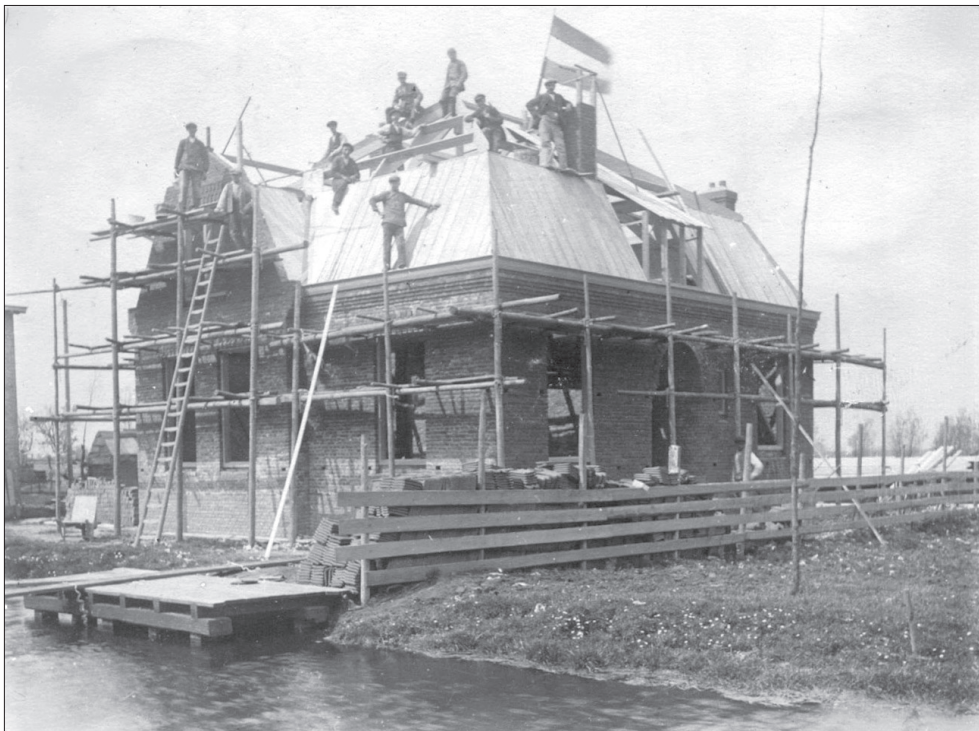
De eerste huizen

In het gemeentearchief is de aanvraag uit 1904 voor een bouwvergunning door Dirk Hurman voor drie woningen aan de Schinkelweg de eerste. In 1905 krijgt hij toestemming om vier woningen onder één dak te bouwen op een perceel ten zuid-oosten van de Rokkeveenseweg, sectie D nummer 313. Ook broer Piet gaat aan het bouwen, want in 1908 zet hij ook vier woningen neer aan de Rokkeveenseweg. Het zal de opmaat geweest zijn voor de broers om met elkaar samen te gaan, want daarna zijn de Gebroeders als bouwers niet meer weg te denken uit Zoetermeer. Tot 1940 bouwen ze vele huizen, meer dan twaalf aan de Bleiswijkseweg, maar ook in de Dorpsstraat, de Stationsstraat, aan de Voorweg en de Zegwaardseweg worden vele huizen door hen gebouwd. Een aantal keer is er een samenwerkingsverband met timmerman W.J. Veldhuizen. Hij ontwerpt bijvoorbeeld ook het huis aan de Zegwaardseweg 94 dat door de Gebroeders wordt gebouwd. Er is ook een rekening voor de kerkvoogden der Nederlandse Hervormde gemeente uit 1931 met het briefhoofd: ‘Veldhuizen en Hurman timmerlieden en aannemers’. Verwonderlijk is dat niet, want de zus van Pieter en Dirk Hurman was Jannetje. Zij trouwde met Helmond Veldhuizen, hun zoon was de timmerman Willem Jacobus Veldhuizen en Pieter en Dirk waren dus zijn ooms.

Aanvraag voor een bouwvergunning

De tekeningen van de te bouwen huizen werden veelal gemaakt door degene die het huis ging bouwen. Voor 1900 volstond het inleveren van een eenvoudige tekening bij de gemeente nog om een woning te bouwen. In 1902 trad de Woningwet in werking. Bij de uitvoering ervan kregen de gemeenten veel bevoegdheden, want in artikel 1 was vermeld dat 'de gemeenteraad voorschriften vaststelt betreffende de eischen waaraan moet worden voldaan bij bouwen van woningen'. Voor de gemeente Zoetermeer stelde de gemeenteraad in 1905 een bouw- en woningverordening op en in Zegwaart moest rond 1920 bij de aanvraag voor een bouwvergunning een vragenlijst worden ingevuld. Dat luisterde kennelijk nog niet zo nauw, want bij 'nauwkeurige aanduiding der plaats waar gebouwd wordt met vermelding kadastrale en sectienummers' vullen de Gebroeders in: 'te Zegwaart aan de Horre' en de volledige omschrijving van de afvoeren vinden zij voldoende met: 'hemelwater in pot 2 m³ en afvalwater een duiker naar de sloot'.

Zegwaartseweg 94, ontworpen door W.J. Veldhuizen en gebouwd door Gebr. Hurman, 1926. (Collectie C.J. Veldhuizen)

Ondernemers

De metselaars Huurman woonden nagenoeg allemaal in het buurtschap Den Hoorn. Sommigen aan de Rokkeveenseweg of de Bleiswijkseweg, maar de bedrijfsactiviteiten vinden hun basis al decennia aan Den Hoorn, thans nummer 10 en daar woonde ook altijd een Huurman.

In 1939 deden de gebroeders de zaak over aan hun zonen Marinus en Johannes Pieter. De eerste was de zoon van Pieter en de ander de zoon van Dirk. Dat betekende dat de naam niet meer klopte. Immers de nieuwe eigenaren waren

Stationsstraat 112-114 in aanbouw in 1925. (Collectie C. Kraal)

neven. Notaris Plet uit Pijnacker schreef met de pen een negen bladzijden beslaande onderhandse akte waaruit blijkt dat de neven van hun bedrijf op 5 december 1939 een Vennootschap onder Firma maakten.

Door het metselbedrijf werden ook sloopactiviteiten uitgevoerd. Toen de jongste zoon van Dirk, Albertus Huurman in 1946 wilde gaan trouwen met Maria van Dorp initieerde vader Dirk de afsplitsing van het sloopbedrijf. Dat moest een boterham gaan opleveren voor Albertus en Maria. Dat lukte ook wel. Tot in de wijde omgeving werd er gesloopt, bijvoorbeeld de gasfabriek in Delft viel onder de slopershamer van Bertus. In de jaren direct na de Tweede Wereldoorlog was er gebrek aan bouwmaterialen en het bedrijf floreerde omdat het mate-

riaal dat uit de sloop kwam weer hergebruikt kon worden. Toen dat minder werd stapte Bertus over op de verkoop van nieuwe spullen: het werd een doe het zelf zaak, die in 1979 de naam De Bouwhof kreeg!

Naast de oudste (Jan) en de jongste (Bertus) zijn Dirks' zonen Cornelis en Dirk ook bekend van hun ondernemende activiteiten in Zoetermeer. Dirk (1910-2007) stond aan de wieg van het transportbedrijf Post en Huurman en Cornelis (1907-1982) aan die van een timmerbedrijf dat later is samengegaan met het Noordhollandse bedrijf Teerenstra.

Familiebedrijf

Het bouwbedrijf Gebroeders Huurman was na de Tweede Wereldoorlog ook nog in een andere betekenis dan 'broers' een familiebedrijf. In arbeidsregisters en declaratiestaten vorstverlet komen verscheidene Zoetermeerse familienamen meermalen voor, zoals Bolleboom, Van Rijs, Rietkerk en natuurlijk Huurman. December 1955 begon koud, want op 12, 13 en 14 december zaten de twintig medewerkers van de Gebroeders 'in het vorstverlet'. Uit de declaratiestaat blijkt dat de lonen toen tussen de 1.09 en de 1.22 gulden per uur lagen, maar er werd dan ook ingeschreven voor de bouw van een woning aan de Zegwaartseweg voor 14.760 gulden en bij de weduwe P. de Bruin werd de stoep gemaakt en gewit met 2 kop kalk in vijfenhalf uur arbeid voor totaal elf gulden.

Het laatste beurtvaartschip vertrok in juni 1957 uit Zoetermeer. De sluis aan het eind van de Leidsewallenwetering zou worden gesloten. In de jaren er voor was al bekend dat het vervoer over water niet de toekomst had voor Zoetermeerse bedrijven en vanaf 1951 zijn er vele houten ophaalbruggen vervangen door vaste stenen bruggen, zoals aan de Vlamingstraat 34 bij de familie Koetsier, aan de Voorweg 58 (Karens), 138 (Vos), 178 (Viveen), 192 (Bos) en aan de Zegwaartseweg 64 (Zonneveld) en 66 (Zegwaart). Dat betekende veel werk voor de Gebroeders. In die periode was ook de oudste zoon van Johannes Pieter bij het bedrijf in dienst gekomen en hij maakte voor de bruggen de bouwtekeningen. Die oudste zoon was Dirk. Hij verliet in 1954 het bedrijf, begon een eigen architectenbureau en tekende woningen die in een aantal gevallen ook door de Gebroeders werden gebouwd. Een interview met architect Dirk staat in 't Seghen Waert 1 en 2 van 2009 en op de website van Oud Soetermeer.

Bouwen

De eerste woningen die Dirk ontwierp en de Gebroeders ook bouwden in 1954 waren die in de Molenstraat, de nummers 174 en 176. Dirk ging zelf in het huis op nummer 176 wonen en startte er zijn bureau. De samenwerking leidde in 1956 tot een dubbel woonhuis aan de Cornelis van Eerdenstraat 62/64 en zeven woningen in de Tollensstraat. Een bijzonder project was de bouw van de gereformeerde kerk, Piet Heinplein 13. De architect was ook hier Dirk, de bouwer de Gebroeders voor het metselwerk en voor het timmerwerk het bedrijf Kraal. Geen nieuwbouw, maar wel een bijzondere opdracht kregen de Gebroeders in 1952. Niemand minder dan prinses Wilhelmina, eigenaar van het landgoed De Horsten in Wassenaar vroeg hen twee boerderijen op het landgoed te verbouwen en te restaureren. Ook bijzonder voor het bedrijf zijn de werkzaamheden voor het herdenkingsmonument in het Wilhelminapark. Op aanwijzingen van de ambtenaren van gemeentewerken werden in 1950 de bouwkundige voorzieningen gemaakt waar het beeldhouwwerk op geplaatst moest worden. Professor Bijhouwer ontwierp het monument. Op 28 juni 1951 vond de onthulling plaats.

De in 1956 gebouwde praktijk/woning voor dokter P. Vegt aan de Julianalaan.

Een voor die tijd heel moderne villa bouwden de Gebroeders in 1956 aan de Julianalaan 1 voor dokter Vegt, de opvolger van dokter Palte (1882 – 1955). Het huis werd ontworpen door Jan Rietveld, zoon van de bekende architect Gerrit Rietveld. Naast de vorm is met name de kleur van het huis opvallend: spierwit. Architect Rietveld had dit bedacht, maar de buitenmuren werden met normale rode stenen gemetseld door de Gebroeders en daarna wit gekalkt. Om het huis zijn witte kleur te laten behouden liet dokter Vegt het regelmatig ‘witten’, maar op den duur begon hem dat kennelijk te vervelen en de Gebroeders kregen de opdracht om de buitenmuren af te breken en te vervangen door geglazuurde witte stenen. Willem Hurman (1945), zoon van Johannes Pieter weet dat dit eind zestiger jaren gebeurde. Uit het archief komt dan ook een debiteurenlijst per 1 januari 1970 tevoorschijn waar dokter Vegt prominent op voorkomt voor het metselen van de stenen die tot op de dag van vandaag de woning een smetteloze witte uitstraling geven.

Officiële stukken

De broers Pieter en Dirk formaliseerden in 1917 hun samenwerking, maar met hun vader zullen ze vast en zeker beiden reeds rond 1900 een samenwerkingsverband hebben gehad dat de naam ‘bedrijf’ zou mogen hebben. In 2017 bestaan de Gebroeders officieel dus honderd jaar, maar de Huurmannen metselen in Zoetermeer al meer dan tweehonderd jaar. Ook nu wordt het bedrijf niet geleid door ‘Gebroeders’, maar Jeroen Huurman is in rechte lijn wel de elfde generatie van de familie Huurman die rond 1800 neerstreek in Zegwaart. Op basis van de ‘officiële stukken’ zal in 2017 wel het honderdjarig bestaan gevierd worden, maar met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid is er dan al 125 jaar sprake van een bedrijf, zij het niet onder de naam Gebroeders Huurman.

Bronnen:

Gemeentearchief Zoetermeer, Archieven Gemeenten Zegwaart en Zoetermeer nrs. 03/1077 t/m 03/1086, 04/1644 en 1645

www.allezoetermeerders.nl

Archieven Gebroeders Huurman, D. Huurman en architectenbureau J. Huurman

Cornelis van Eerdenstraat 62-64, naar ontwerp van Dick Huurman gebouwd in 1956 door Gebr. Huurman.

Overtuig uw relaties met professioneel beeld: zakelijk portret, werkproces, natuur, producten en vastgoed. Eigen luchtfotografie-vergunning.

energie in beeld
ardito

Meer weten? Kijk op www.ardito.nl
 Ardito Fotografie - 079-3436003
info@ardito.nl

Uitnodiging

Wij nodigen u, als lezer van het 't Seghen Waert uit om met twee personen onze nieuwe lunchkaart uit te proberen. Kom een keer bij ons lunchen en u ,rekent' maar een lunchgerecht af.
 Is dat niet mooi?*

The OLD PAL

The Old Pal
 Oostwaarts 4
 Stadshart Zoetermeer
 079 342 58 55
www.theoldpal.nl

* het duurste gerecht wordt in rekening gebracht.
 Consumpties/drankjes zijn uitgesloten van deze actie
 Deze bon is geldig tot 31 maart 2015

WITGOED SERVICE

D. den HOLLANDER v.o.f.

REPARATIE EN VERKOOP VAN:
WASMACHINES
WASDROGERS
KOELKASTEN
KOOK / BAKAPPARATUUR

Tel. 079 - 361 01 91

Lenastroom 2 - 2721 BT Zoetermeer
Fax 079 - 36130 55

Miereakker 20
Reeuwijk
0182-300797
Dorpsstraat 103
Zoetermeer
079-3167616

Weydeland Kaas, buitenlandse kazen,
verse noten, olijven en tapenades, mooie wijnen
diverse specialiteiten

Kroniek van de Rooms-katholieke Begrafenisvereniging (1933-1963)

Jan Spruit

Ik zal een jaar of acht zijn geweest toen ik in de Nicolaaskerk zat bij een begrafenis. De kist met daarin de overledene werd de kerk ingedragen door mannen in zwarte pakken, hoge hoeden en witte handschoenen. Eerbiedig en langzaam en allen in dezelfde pas liepen ze naar het altaar om daar de kist op de baar te laten zakken. Tot mijn verbazing ontdekte ik dat een van die mannen

J.C. Spruit (1895-1975) (Collectie Jan Spruit)

mijn opa was. Bij het teruglopen zag hij mij en knipoogde naar me.

Archief begrafenisvereniging

Ondanks dat wij veel bij opa en oma kwamen en opa ook bij ons, ontdekte ik eigenlijk pas na zijn overlijden meer over wie opa was en wat hij allemaal voor activiteiten ont-plooidde tijdens zijn leven.

Zo was hij onder andere kerkmeester en lid van de begrafenisvereniging van de Nicolaaskerk. In zijn nalatenschap zijn enkele van zijn persoonlijke spullen aan mijn vader nagelaten. Na het overlijden van mijn vader en later zijn broer Piet, mijn peetoom, zijn er spullen naar mij toe gekomen zoals o.a. zijn studiemateriaal en zijn instrumenten en gereedschappen als veeverloskundige en castreerder. Afgelopen jaar was ik op een bijeenkomst over de herinrichting van het kerkhof achter de Nicolaaskerk. Het bleek dat de administratie van de Nicolaaskerk over het kerkhof verre van compleet was. Omdat opa en oma hier ook begraven zijn besloot ik om eens te neuzen in de spullen van opa, in de hoop er begrafenisstukjes of iets dergelijks te vinden. Hier stuitte ik op een klein pakketje met daarop in potlood geschreven 'begrafenisvereniging'. Natuurlijk wekte dit onmiddellijk mijn nieuwsgierigheid en vol spanning opende ik het pakket. De inhoud bevatte twee schriften en twee kleinere notitieboekjes met een redelijk complete administratie van de begrafenisvereniging van de Nicolaasparochie. Hieronder zal ik de inhoud samenvatten, waarbij vooral de verslagen van 1932 tot 1944 en uit 1963 de essentie van de vereniging weergeven. De tekst is meestal letterlijk overgenomen.

Uit de notulen van J.C. Spruit

De vergaderingen van de vereniging zijn altijd goed genotuleerd en bieden veel informatie. In december 1932 werden door de toenmalige pastoor Leusen onderstaande personen bezocht voor het oprichten van een begrafenisvereniging: C. Dekker, Jac. Moers, J. Spruit, A. v.d. Meer, C. Havenaar, J.M. Adegeest, C. Moers, L. den Elzen, F. Rademaker, M. Smits, J. Kneppers en J.A. Vollebregt. De vereniging werd opgericht en besloten werd om vanaf 1 januari 1933 ook actief te worden.

Daar allen gelijk gekleed moesten gaan, werd besloten twaalf pakken te laten maken voor de leden. Er werd een lap stof gekocht door pastoor Leusen en voor allen een pak aangemeten. Hoewel deze op 1 januari 1933 nog niet klaar waren werd per 1 januari 1933 toch gestart als begrafenisvereniging van Zoetermeer. Ook enkele andere benodigdheden werden aangeschaft. Daar aan een en ander grote kosten verbonden waren, werd op voorstel van de oprichter besloten het dragen te zien als een werk van barmhartigheid, zolang alleen de kosten met rente konden worden betaald. Alle leden konden zich daar goed mee verenigen.

Leden van de begrafenisvereniging dragen in 1956 de kist van W. Gouweleeuw op het plein voor de Nicolaaskerk. (Foto G.P. van den Broek)

De eerste verenigingsjaren

Het doel was dat bij elke begrafenis een bepaald aantal personen aanwezig was die ‘weten wat zij moeten doen en hoe zij het moeten doen. Dat allen gelijk gekleed zijn waardoor voorkomen wordt dat de een, een hoed, de ander een pet draagt, de een in het grijs, de andere in het groen verschijnt en dat allen die dragen Katholieken zijn’.

Na vijf jaren werd een gezellige avond georganiseerd in de pastorie, waarbij ook de vrouwen aanwezig waren. Een kop koffie met gebak, een glaasje oude klare en de nodige sigaren waren aanwezig. Tevens vertoonde de heer Dekker, die bij de oprichting reeds tot voorzitter gekozen was, een leuke film. Zo werden de eerste vijf jaren tot aller genoegen afgesloten.

Alles bleef toen op de oude voet doorgaan tot in 1940 L. den Elzen werd bedankt voor bewezen diensten. Jac. Moers was reeds eerder afgezwaaid wegens verandering van woonplaats. Door de pastoor werden toen als plaatsvervangers aangezocht de heren B. van Veen en Jac. Boonekamp. De zaak draaide weer tot in 1944 de oprichter, de zeereerwaarde heer pastoor Leusen kwam te overlijden. Tot dusverre had de vereniging zuiver liefdewerk verricht en wisten de leden op geen stukken na hoe het met de betalingen stond.

Vergoeding voor gemaakte kosten

Kort nadien werd pastoor Voorham benoemd die op 2 maart 1944 zijn eerste klant op het kerkhof kreeg. Met koster Buis werd de werkwijze der vereniging besproken. Spruit, die wegens tijdgebrek van de voorzitter diens werkzaamheden had overgenomen, kwam bij die eerste begrafenis met het voorstel om bij de nieuwe parochieherder kennis te gaan maken. Dat liep nog wel even aan, maar in oktober 1944 is dat gebeurd. Na een breedvoerige bespreking en wat heen en weer gepraat over het aantal begrafenissen sinds 1933 werd door de pastoor voorgesteld vanaf begin 1944 een streep onder de rekeningen te zetten en alle onkosten voor betaald te houden. Het gratis dragen was nu ook van de baan en er werd nadien een kleine uitkering gedaan vanaf 1 januari 1945 voor de gemaakte kosten van pakken enz. die toen verdiend waren door de dragers. Ook werd besloten ieder jaar een jaarvergadering te houden zo mogelijk in de maand januari.

Belangrijke besluiten

In de vergadering van januari 1946 werden de nieuwe leden Jac. Moers en C. v.d. Meer toegesproken door de voorzitter. Moers was weer terug in Zoetermeer en hij kwam in de plaats van C. Dekker, die had bedankt en C. v.d. Meer kwam in de plaats van Jac. Boonekamp die was bedankt. Tevens werd een

De begrafenis van W. Gouweleeuw in 1956 op het kerkhof achter de Nicolaaskerk.
(Foto G.P. van den Broek)

bestuur gekozen dat bestond uit Spruit, Vollebregt en Van Veen. Ook werd besloten om het reglement verder uit te werken en dat de pastoor een leeftijds-grens zou vaststellen voor misdienaars en verenigingsleden.

In de notulen van 1947 zijn drie belangrijke onderwerpen besproken. De vaststelling van het reglement, de verzekering van de twaalf pakken met toebehooren en de verdeling van goederen en geld bij eventuele ontbinding van de vereniging. In de rondvraag werd nog besproken om volgend jaar bij het 15 jarig bestaan van de vereniging een feestavond te organiseren 'die af is, in gezelschap van de vrouwen en door het vertonen van een mooie film, enz., wat door het bestuur nader zal worden bezien'.

Uitgaansdag

In de vergadering van 1948 verzocht de heer Van Veen om beëindiging van het lidmaatschap in verband met ziekte in huiselijke kring. Door het bestuur werd dit niet aanvaard. Er werd voorgesteld dat Van Veen een jaar niet zou dragen. Dit werd door allen goedgevonden.

Een aantal punten in het reglement werd goedgekeurd, waarbij punt 5 aardig is om te vermelden. 'Bij ontbinding van de vereniging worden de goederen eigendom van de kerk. Het aanwezige geld wordt dan verdeeld 1/3 aan het Arm-bestuur, 1/3 aan de Naaikrans en 1/3 aan de Vincentiusvereniging. Er werd nog 50 gulden van de vereniging aan de pastoor overhandigd voor de nieuwe klok, waarvoor de Eerwaarde Heer pastoor zijn dank uitspreekt'.

Het jaarverslag van 1948 vermeldde dat er 15 personen ten grave waren gedragen en dat er f 478,34 in kas was. Verder werd op de vergadering gesproken over de uitgaansdag. Op deze dag werd om 7 uur een H. Mis gelezen voor de leden van de vereniging en hun gezin. Om ongeveer 8 uur werd vanaf de kerk vertrokken. Na een bezichtiging van Schiphol ging men naar Amsterdam om daar de kelen te smeren. Verder via Bussum naar Hilversum voor een diner. Hierna een bezoek aan de KRO studio, waarna huiswaarts werd gereden via de Loosdrechtse plassen en Utrecht. Om half tien weer te Zoetermeer. Gezien de stemming de hele dag had eenieder bijzonder genoten. De kas werd opgemaakt en er bleek nog een voordelig saldo over te zijn van f 179,14.

Geen bestuursverkiezing

In 1949 bedankten als drager C. van der Meer (gedwongen door werkgever) en J. Adegeest (wegens drukke werkzaamheden). Vanwege dit feit brandde tijdens de vergadering een discussie los omdat meerdere leden wilden bedanken. Uiteindelijk werd besloten om van het ontvangen geld 2/3 uit te keren en 1/3 in kas te houden. De pastoor sprak wel de wens uit dat hij hoopte dat het een liefdadigheidswerk moest blijven. Het jaarverslag over 1949 vermeldde dat er zeven personen werden begraven. Dit werd benoemd als 'gunstig jaar voor de parochianen vanwege het lage sterftecijfer'.

In 1950 komt de voorzitter met de mededeling een bestuursverkiezing te houden omdat de drie bestuursleden wel eens van plaats wilden wisselen, maar de vergadering vond dat het 'goed ging zoo' en wilde in het geheel geen verandering zodat de drie heren niet van hun functie werden ontheven. Ook bedankte de heer M. Smits als drager vanwege zijn gevorderde leeftijd. Tot spijt van de vergadering moesten zij het verzoek aanvaarden. Tevens werd gelijktijdig besloten hem als 'medeoprichter der Vereeniging' eervol te bedanken met vermelding van rechten van 12 H. Missen na zijn overlijden en tevens als erelid te handhaven.

Door de secretaris werd gevraagd om de verdeling van dragers zoveel mogelijk naar eigen wens te mogen verdelen, wat werd goedgevonden. Door de secretaris werd gevraagd geen handschoenen aan te houden bij het laten zakken van de kist daar de handschoenen dan 'gauw stuk' zijn. Een tante van de schrijver dezes vertelde eens over opa: 'als ze de kist lieten zakken moesten ze over-

pakken, anders sleten de handschoenen. Hij kon dan erg boos worden'. In de vergadering werd de heer Van Veen gefeliciteerd daar hij deze dag 12 ½ jaar 'in de roeiboot had gevaren' (was getrouwd) en toch de moeite had genomen naar de vergadering te komen.

Aantal begrafenissen

Na de notulen staan de gegevens van het aantal begrafenissen per jaar opgesomd vanaf 1933 tot en met 1950. In totaal werden er 164 personen begraven waarvan 25 eerste klasse, 65 tweede klasse, 44 derde klasse en 30 vierde klasse. In de notulen van de vergadering van 1951 is vermeld dat er twee nieuwe leden werden verwelkomd, de heer Vermeulen en de heer Kriek, die in plaats kwamen van M. Smits en C. v.d. Meer: 'dat zij het werk wat te doen is in de vereniging in goede gezondheid en tot in lengte van dagen mogen volbrengen'.

Na het voorlezen van het jaarverslag vroeg de heer Havenaar om verduidelijking over het uitkeren of niet uitkeren van gelden. Volgens hem was besloten dat als iemand de uitkering niet wilde hebben dit dan eigendom van de kas werd. Daar hier geen consensus over werd bereikt, werd er over gestemd en uiteindelijk werd in de notulen opgenomen dat 'niet uitgekeerde gelden in kas blijven en voor een ieder de rechten vervallen'. De heer Havenaar vraagt hoeveel leden er thans zijn, wat werd beantwoord dat er twaalf waren.

In de vergadering van 1952 was ook als nieuw lid uitgenodigd de heer P. van Haastert. Door omstandigheden was hij niet aanwezig. Tevens werd een bestuursvoorstel voor een dagje uit besproken en werd een oproep gedaan om uit te kijken naar nieuwe leden. Het jaarverslag vermeldde dat negen personen werden begraven en er was een verslag van de uitgaansdag opgenomen.

In 1953 geen bijzonderheden, wel elf mensen ten grave gedragen. Ook in 1954 was er weinig te melden. Er werden zes mensen begraven. In kas was f 177,34. In 1955 werd niet vergaderd. Het jaarverslag vermeldt dat de heer C. Moers is aangezegd zijn 'bescheiden van de vereeniging in te leveren daar hij zijn verplichtingen niet nakomt'. Hij had reeds zes keer een briefje gehad om te dragen en er geheel niet naar omgekeken of er begraven werd of niet. Wat tegenover de pastoor en de familie niet meer te verantwoorden was. In 1955 zijn er 17 personen begraven. Door de groei van de gemeente werd voorgesteld om de verenging met een of twee leden uit te breiden.

In 1956 werden tien personen begraven. In kas f 689,40. In de notulen van 1957 werd de uitgaansdag besproken en er werd besloten bij stemming om een gezellige avond te houden omdat het jaar erop het 25-jarig bestaan van de vereniging gevierd kon worden. Volgens het jaarverslag werden in 1957 zeventien personen begraven.

25-jarig bestaan

De notulen van de vergadering in 1958 meldden, buiten het feit dat de voorzitter het woord tot de pastoor (Heemskerk) richtte omdat hij als parochiebeheerder de vergadering voor het eerst bijwoonde, weinig bijzonderheden. In het jaarverslag over 1958 werden een aantal activiteiten beschreven die in het kader van het 25-jarig bestaan plaats vonden. Zo was er eerst een H. Mis opgedragen, waarna gezamenlijk werd ontbeten in het parochiehuis in aanwezigheid van de vrouwen en de pastoor. De uitgaansdag ging op 18 mei naar Avifauna met aansluitend een diner. Er waren dat jaar zeven sterfgevallen en in kas f 230,56.

In 1959 werden twaalf personen begraven en was er f 587,77 in kas. Eind 1959 was er een verzoek van A v.d. Meer om te bedanken als lid wegens zijn gevorderde leeftijd. Inmiddels was de heer A. van Zoelen aangezocht als nieuw lid en op 5 november 1960 had hij zijn eerste dienst bewezen.

In de notulen van 1960 kwamen enkele puntjes ter tafel: 'zo mogelijk niet later dan 9 uur begraven, nieuwe dragers bij zoeken, pakken voorzien van nieuwe knopen en den heer A. van der Meer eervol ontslag te verlenen en hem tevens als erelid te handhaven met toezegging van 12 H. Missen te laten lezen na zijn overlijden met de hoop dat hij er de eerste jaren nog niet om verlegen is'. Volgens het jaarverslag werden er zeven personen begraven. 'De heer Van Veen heeft de heer Van Zoelen aangetrokken als nieuwe drager. Men hoopt dat de heer Van Veen blijft zoeken en dat hij de kans ziet om nog meer 'ouden in te ruilen voor jongeren'. Mede omdat de heer Vollebregt op doktersadvies die werkzaamheden voorlopig heeft moeten staken?.

Vergeefse zoektocht naar nieuwe leden

Nadat de notulen en het jaarverslag van 1960 waren goedgekeurd vroeg de pastoor te mogen vertrekken daar zijn stembanden niet werkten en hij zeer moeilijk kon praten. Hij vroeg nog wel om het werk te blijven voortzetten en het werk te zien als een 'gedeeltelijk werk van barmhartigheid'. Hierna verliet de pastoor de vergadering. Er werden nog enkele voorstellen behandeld en afgewezen, maar het voorstel van Kneppers om ieder jaar 25 gulden vast te zetten voor H. Missen werd met 6 voor en 3 tegen aangenomen. Voor de leden en ereleden werd eenmalig per lid 25 gulden vastgezet, daarna zou er geen geld meer weggezet worden totdat er een nieuw lid bijkomt. Hierdoor waren de notulen van 1948 herzien en niet meer van kracht. De heer Van Veen wilde de heer Vollebregt die 27 jaar voorzitter was geweest, niet laten gaan en hem toch bij de club houden. Het jaarverslag over 1961 vermeldde 9 begrafenis, waarvan 4 vrouwen en 5 mannen. Door de voorzitter werd aan de secretaris medegedeeld dat hij f 100,— mocht nemen voor de priesterwijding van zijn zoon. Notulen van 31 juli 1962: 's avonds 8.30 uur ten huize Vollebregt.

In de convocatie was gevraagd zo mogelijk ter vergadering nieuwe kandidaten voor te stellen als plaatsvervangers voor de oude. Dit punt maakte de avond vol. ‘Zes personen zullen er in de loop van dit jaar mede stoppen gezien hun ouderdom; de meesten hebben het 30 jaar volgehouden’. Dit was een heel moeilijk punt waar geen goed einde voor te vinden was. Allerhande voorstellen kwamen naar voren. De pastoor stelde voor dat alle leden zouden trachten een opvolger te vinden, waarna werd besloten dat de voorzitter en de secretaris zo begin december een bespreking zouden houden met de pastoor over de stand van zaken per 1 januari 1963. De pastoor dankte de leden voor het werk dat zij altijd hadden verricht. Hij zou het jammer vinden als tegen het einde van het jaar niet meer met het verenigingswerk zou kunnen worden doorgegaan. Het is een mooie instelling en hij hoopte dat er nog een oplossing gevonden zou worden. Er werd nog lang nagekaart.

Einde van de vereniging

Op 1 januari 1963 werd de vereniging opgeheven vanwege de hoge leeftijd van enkele leden en omdat geen nieuwe leden voor opvolging te vinden waren. Van de oprichters waren nog lid Jac. Moers, C. Havenaar, J.M. Adegeest, F. Rademaker, J. Kneppers, J.A. Vollebregt en J. Spruit.

In deze 30 jaar zijn er 288 mensen begraven, 142 vrouwen en 146 mannen. Van dit aantal zijn weggedragen door Spruit 184, Havenaar en Moers beiden 175, Kriek 144, Van Veen 172, Kneppers 169, Rademaker 168, Van Haastert 168, Adegeest 167, Reeuwijk 167, Van Zoelen 165 en Vollebregt 154.

Het kerkhof achter de St. Nicolaas-kerk. (Foto: Ronald Grootveld)

Wat heb je aan een archivaris?

C.J. Heeren, gemeentearchivaris van Zoetermeer

Beroepen

In Nederland kennen we heel wat beroepen. Bij veel beroepen kunnen de meeste mensen zich wel een voorstelling maken. Wie weet nou niet wat een groenteman of een verpleegster doet? U weet er vaak iets van, omdat u wel eens met zo iemand te maken hebt gehad. Ook zijn er beroepen die mensen minder goed kennen. Een van die beroepen is dat van archivaris. Hoewel veel mensen niet regelmatig met een archivaris te maken krijgen, hebben ze wel vaak een beeld bij dat beroep. Het zou saai, suf en duf zijn, maar klopt dat eigenlijk wel?

Archiveren en vernietigen

Zoals er veel beroepen zijn, zo zijn er ook veel verschillende instellingen en bedrijven, om nog maar niet te spreken over personen en families. Zij zijn allemaal actief in de samenleving en al die activiteiten leveren informatie op. U hoeft maar te denken aan foto's, een gebruikshandleiding of een verslag van een vergadering. Al naargelang waar men zich mee bezig houdt, heeft men te maken met verschillende soorten informatie. Elke soort informatie ontstaat bij een afzonderlijke activiteit. Zo heeft u thuis digitale rekeningen van het internetbankieren op uw computer opgeslagen en bewaart u het 'deel drie' van uw auto in een aparte map voor belangrijke spullen. Dat opslaan en bewaren noemen we archiveren. Bij een autofabriek of een gemeente archiveren ze ook. Dan gaat het niet over bijvoorbeeld handleidingen, maar wel over bedrijfsprocessen of over de organisatie van een wielervedstrijd. Archiveren heeft ook te maken met ordening. Zo bergt de gemeenteambtenaar informatie over het festival Historisch Zoetermeer op bij gegevens over evenementen. Door informatie op die manier te rangschikken wordt zij toegankelijk gehouden. Dat moet wel als men veel informatie krijgt. Het is best uitdagend om informatie zo op te slaan dat die altijd raadpleegbaar is. Om dat te bereiken is het van belang om een deel van de informatie tijdig te selecteren en te vernietigen. Vernietigen wil zeggen dat informatie niet langer te reconstrueren is. Dat vernietigen mag dan niet te vroeg gebeuren, want dan is noodzakelijke documentatie niet langer mogelijk. Maar het mag ook niet te laat gebeuren, want dan verliest men het overzicht en veroorzaakt men overbodige ballast. Het is dus spannend om informatie weg te doen.

Als u informatie vandaag opslaat is die morgen al verleden tijd. Het is dan al een stukje geschiedenis geworden. Informatie heeft dus alles met geschiedenis te maken. Hoe langer men informatie bewaart, des te lastiger het wordt om die

te interpreteren. Wat betekent dit eigenlijk? Naarmate informatie ouder is, wordt het vaak onduidelijk(er) hoe en waarom die informatie is ontstaan. Als iets gisteren gebeurd is, weet u zich nog vaak precies de omstandigheden te herinneren waaronder de informatie tot stand kwam. Bijvoorbeeld waarom u een brief naar de belastingdienst schreef. Als het vijf jaar geleden is, dan moet u de zaken al goed nakijken. En als informatie tweehonderd jaar oud is, dan kunt u het ook bij niemand meer navragen en dan is het een hele toer om er achter te komen hoe en waarom bepaalde zaken gespeeld hebben. Een archivaris is erin gespecialiseerd om die omstandigheden duidelijk te maken, ofwel om de context te herleiden. Aan de hand daarvan maakt hij dan zaken toegankelijk. Zo bundelt hij bijvoorbeeld informatie over het gemeentebestuur in Zoetermeer in de tijd dat Napoleon in Nederland regeerde of splitst hij informatie over het inhuldigingsfeest van koningin Juliana in 1948 en de toekenning van Koninklijke onderscheidingen in die tijd. Ook vraagt u zich misschien af waarom er in de zeventiende eeuw godsdiensttwisten waren. Informatie die de archivaris heeft ontsloten biedt hierop de antwoorden. Maar de archivaris maakt niet alleen informatie toegankelijk, hij vernietigt ook informatie zoals u weet. En dan nog houdt hij kilometers papier over. De archivaris stelt deze overgebleven informatie aan iedereen beschikbaar. Dit doet hij tegenwoordig steeds meer via internet. Het kan dan gaan om notariële akten, maar ook om geboorte- en trouwakten van uw familieleden die lang geleden in Zoetermeer zijn overleden. Als u wilt weten of uw voorvaders in Zoetermeer testamenten hebben laten opmaken of wanneer en waar uw voorouders leefden, dan kun je daarvoor speciale websites bezoeken, zoals Allezoetermeeders.nl of Zoetermeer.nl/gemeente-archief. Dat kunt u thuis vanuit uw luie stoel doen, terwijl de archivaris hard aan het werk is.....

Tentoonstelling door het Gemeentearchief tijdens het Historisch Festival 2014. (Foto Wilco Pot)

De adverteerders en de hierna genoemde bedrijven maken met hun steun de activiteiten van Oud Soetermeer mogelijk.

Van As Makelaardij bv

www.van_as.nl

Bouwmarkt De Bouwhof

www.bouwhof.com

Cammeraat IJzerwaren

Eerste Stationsstr. 48, tel. (079) 316 37 31

Carrosseriefabriek Joost Lamboo bv

www.lamboo.nl

Het Fluitschip historisch onderzoeks-
en adviesbureau, www.fluitschip.nl

Henneken Radio en TV

www.radiohenneken.nl

Schoenen Van Veen

Dorpsstraat 83, tel. (079) 316 31 65

Van der Slik Caravan Centrum

www.vanderslik.nl

Bode Scholten BV

www.bode-scholten.nl

Linthout Foto Video

www.fotolinthout.nl

Blomsma Print & Sign

www.blomsma.nl

**Wilt u ook adverteren? Neem contact op met de penningmeester:
penningmeester@oudsoetermeer.nl**

**Kopij voor 't Seghen Waert 2 graag
voor vrijdag 24 april inleveren.**

Rectificaties

De foto op bladzijde 22 van 't Seghen Waert 4 van 2014 is niet genomen op het kantoor van Nutricia, maar op dat van De Spar in de Dorpsstraat. Op de foto staan vlnr Annie Rietkerk, Nol Rademaker, chef Aad van der Enden en Corrie Rademaker.

VERENIGINGSNIEUWS

In memoriam Henk Oskam (1917-2015)

Op 5 februari j.l. ontvingen wij het droeve bericht, dat Henk Oskam is overleden. In 1917 in Zegwaard geboren bereikte hij de respectabele leeftijd van 97 jaar.

Henk Oskam was een geboren en getogen Zoetermeerder. Hij heeft veel voor zijn stad betekend. Jarenlang was hij gemeenteraadslid en van 1975 tot en met 1978 ook wethouder. In 1982 nam hij afscheid van de Zoetermeerse politiek en begon zijn voorzitterschap van ons Genootschap. Henk bleef voorzitter tot en met 1987. Hij heeft veel voor het Genootschap betekend. Hij zorgde er voor, dat we in 1987 't Oude Huis konden betrekken, waar we

in 1989 de voorloper van het huidige Stadsmuseum oprichtten. De spectaculaire groei van Zoetermeer heeft hij van dichtbij meegemaakt en parallel daarmee de groei van het Historisch Genootschap. Bij zijn aftreden is hij geëerd met het erelidmaatschap van Oud Soetermeer.

De liefde voor Zoetermeer en haar historie heeft "papa" Oskam doorgegeven aan zijn kinderen. Zo is zijn zoon Erris Oskam ook vele jaren voorzitter geweest van Oud Soetermeer en hij is bovendien nog steeds actief binnen onze vereniging. Jarenlang kon Henk Oskam van zijn pensioen genieten. De vele fietstochtjes samen met zijn echtgenote op de tandem kunnen we ons vast nog herinneren. Later bleef hij actief en wandelde nog vrijwel dagelijks over het wandelpad langs de Buurvaart rondom de oude Dorpskern. Op hoge leeftijd ijverde Henk voor de aanleg van de ontbrekende 200 meter, namelijk het stuk van de Delftsewallen tot de Dorpsstraat ter hoogte van de Kwik Fit garage. De gemeente heeft de aanleg daarvan toegezegd, maar helaas mag hij de oplevering niet meer meemaken.

Wij zijn dankbaar voor al het goeds dat Henk Oskam voor Zoetermeer en onze vereniging heeft verricht. We zullen zijn aimabele persoonlijkheid en zijn vele verhalen niet vergeten. We koesteren zijn nalatenschap.

Bert van Eken

Agenda Algemene Ledenvergadering op woensdag 8 april 2015

Locatie: 't Centrum, Frans Halsstraat 1, 2712 JS Zoetermeer
Aanvang 20.00 uur. Zaal open: 19.45 uur

De bij de agendapunten 5 tot en met 8 genoemde documenten treft u vanaf 10 maart aan op de website.

1. Opening
2. Vaststellen Agenda
3. Mededelingen en ingekomen stukken
4. Verslag van de ledenvergadering gehouden op 1 oktober 2014
Het verslag treft u hierna aan.
5. Jaarverslag HGOS 2014
Het verslag treft u vanaf 10 maart aan op de website.
6. Jaarrekening en verantwoording HGOS 2014 en verslag kascommissie
De stukken treft u vanaf 10 maart aan op de website.
7. Jaarplan HGOS 2015 - 2016
Het jaarplan treft u vanaf 10 maart aan op de website.
8. Begroting HGOS 2015 - 2016
De begroting treft u vanaf 10 maart aan op de website.
9. Verkiezing lid kascommissie
De heer P. Meisel heeft er twee periodes op zitten. Een nieuw lid dient door de ledenvergadering te worden benoemd.
10. Bezetting Bestuur HGOS
De heren F. Frankhuizen en M. van Veen (penningmeesters) zijn beiden aftredend. Zij hebben aangegeven niet voor een volgende periode beschikbaar te zijn. Het bestuur stelt als bestuurslid voor de heer P. Bekking, die ook bereid is de functie van penningmeester op zich te nemen.
(Tegen)kandidaten voor het bestuur kunnen worden aangemeld bij het bestuur.
11. Huisvesting HGOS
12. Rondvraag
13. Sluiting

Na de pauze zal een film worden vertoond of een lezing over een interessant onderwerp worden gehouden. Nadere informatie volgt op de website.

Verslag Algemene Ledenvergadering HGOS van 1 oktober 2014

Het bestuur (6 leden) en 29 leden zijn present in 't Oude Huis aan de Dorpsstraat.

1. Opening

De voorzitter opent rond 20.00 uur de vergadering en heet iedereen welkom, in het bijzonder de ambachtsheer de heer Visser.

2. Vaststellen agenda

De tekst van de agenda is na opname in 't Seghen Waert 2014-3 gewijzigd en op de website gepubliceerd. Bij punt 5: Bezetting Bestuur HGOS zal de voorzitter aangepaste voorstellen doen.

3. Mededelingen

De voorzitter maakt melding van het overlijden van de zoon van Jo en Jacques van Oosterom, de secretaris zal de condoleances namens bestuur, vrijwilligers en leden overbrengen. Als er een herdenkingsdienst komt zal een afvaardiging van het bestuur deze dienst bijwonen.

De heer Oskam sr.(oud en zeer gewaardeerd lid) is zeer ernstig ziek.

Er zijn berichten van verhindering ontvangen van mevr. Brandhorst, mevr. Maas, mevr. Van Herwijnen en van de heren Oskam, Coers, Van den Burg, Van der Velde en Van Es.

4. Verslag Algemene Ledenvergadering 19 maart 2014

Het verslag, gepubliceerd in 't Seghen Waert 2014-3, wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Bezetting bestuur

De voorzitter stelt voor:

Mevrouw Pia Slootweg te benoemen als bestuurslid op voordracht van de werkgroep activiteiten.

De heer Cees Klein te benoemen als (tijdelijk) bestuurslid op voordracht van de werkgroep genealogie als opvolger van mevrouw Alie de Ruiter.

De heer Niek Nieuwenhuijsen te benoemen als bestuurslid op voordracht van de Filmwerkgroep, als opvolger van de heer Jan van Batenburg die het bestuur zal verlaten.

Mevrouw Alie de Ruiter blijft in het bestuur als algemeen bestuurslid.

De aanwezigen gaan akkoord met alle voordrachten zodat zij allen zijn gekozen.

De voorzitter bedankt de heer Jan van Batenburg voor zijn werk in het bestuur en wenst hem veel succes als voorzitter van de Filmwerkgroep.

Omdat de beoogd kandidaat voor de functie van penningmeester zich heeft teruggetrokken zal moeten worden gezocht naar nieuwe kandidaten. Het Dagelijks Bestuur heeft een profielschets voor deze functie opgesteld. De huidige penningmeesters (Fred Frankhuizen en Martin van Veen) zijn bereid aan te blijven tot de volgende Algemene Ledenvergadering in het voorjaar 2015.

Na deze benoemingen zijn vier werkgroepen vertegenwoordigd in het bestuur, voor de overige vijf werkgroepen zijn de zetels beschikbaar. De voorzitter roept deze werkgroepen op tot het voordragen van kandidaten.

6. Huisvesting HGOS

Het Stadsmuseum heeft plannen ingediend bij de Gemeente Zoetermeer. Deze plannen omvatten een grote uitbreiding en modernisering van het huidige gebouw. HGOS steunt op hoofdlijnen deze plannen. Met dit plan is ook de huisvesting van HGOS gewaarborgd.

Wethouder Paalvast zal in het najaar zijn plannen met betrekking tot de culturele voorzieningen in Zoetermeer (waaronder Stadsmuseum en HGOS) presenteren, tot zo lang is het afwachten. Hij streeft naar meer samenwerking tussen de culturele verenigingen (dit kan ook zijn samenwerking op het gebied van huisvesting).

Uit de vergadering wordt voorgesteld met de wethouder op voorhand informele gesprekken te voeren om onze wensen en standpunten vroegtijdig duidelijk te maken. De wethouder wil op dit moment met geen enkele vereniging informeel overleg voeren. De voorzitter belooft te blijven proberen met de wethouder in contact te komen.

7. Actuele zaken

Op dit moment zijn we met de gemeente Zoetermeer in gesprek over:

- handhaving van de arcades in het Stadshart, is toegezegd maar er zijn weer andere geluiden.
- de wandelroute rondom de Dorpsstraat, er ontbreekt een paar honderd meter wandelpad. De gemeente komt in het najaar met een besluit.
- Wat gebeurt er met de Anna Hoeve na de brand?
- Plannen voor woningbouw aan de Voorweg Noord. HGOS streeft naar zowel kwantitatief als kwalitatief bouwen passend in de historische omgeving.
- Ontwikkeling van de Zoetermeerse linten (Voorweg en Zegwaartseweg), we zullen deze ontwikkeling op de samspraak avonden van de gemeente goed volgen. De huidige linten moeten zoveel mogelijk blijven bestaan.
- Plannen met betrekking tot een horecavoorziening aan de Voorweg bij kinderbeerderij Het Buitenbeest. Hoe gaat dit er uit zien?

Hiernaast zijn er veel activiteiten: Een nieuwe film: “Een wandeling door het dorp Zoetermeer” en een avond over de middenstand in de Dorpsstraat. We waren aanwezig op Monumentendag en het Historisch Festival.

De voltooiing van het boek “Zoetermeer en Zegwaard tijdens het beleg en ontzet van Leiden” is een feit. Het eerste exemplaar is reeds overhandigd aan de Gemeente Zoetermeer.

Na jarenlange correspondentie kon de ambtsketen van L.R. Middelberg (oud-burgemeester van de Zegwaard) in ontvangst worden genomen. Ook de busreis voor leden naar Middelburg was een groot succes. Al deze zaken en activiteiten vragen veel tijd en inzet van bestuur en vrijwilligers. De voorzitter bedankt hen hiervoor.

Vanuit de vergadering komt de wens de activiteiten in het jaar meer te spreiden. Daar waar mogelijk zal hiermee in het plan voor 2015 rekening worden gehouden

8. Wat verder ter tafel komt en rondvraag

Het boek “Zoetermeer en Zegwaard tijdens het beleg en ontzet van Leiden” zal ook te koop zijn op Dag van de Geschiedenis in de Hooglandse Kerk in Leiden.

Naar aanleiding van de vraag over subsidie wordt meegedeeld dat de aanvraag voor 2015 is gedaan bij de gemeente Zoetermeer, een beslissing wordt in december 2014 verwacht.

De voorzitter onderstreept met een bon en een fles wijn zijn dank voor de vele werkzaamheden van:

de leden van de werkgroep redactie, de heer Dick de Kler (ledenadministratie), de heer Gerrit van Doornen die aftreedt als voorzitter van de Filmwerkgroep en Jan Smit die na een jarenlange staat van dienst als bezorger van ‘t Seghen Waert dit om gezondheidsredenen niet meer kan doen.

Omdat er veel vraag is naar de film over de wandeling door Zoetermeer van de heer Nieuwenhuijsen zullen 20 dvd's worden gemaakt welke te koop worden aangeboden via de bekende kanalen.

9. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering en bedankt iedereen voor aanwezigheid en deelname aan de discussie. Vervolgens nodigt hij iedereen uit om informeel na te praten onder het genot van een hapje en een drankje.

Nieuwe leden

We heten de volgende nieuwe leden van harte welkom:

P.A. Bekking, Zoetermeer
D. ten Broeke, Zoetermeer
K.B.H. Cammeraat, Zoetermeer
B. Dekkers, Zoetermeer
J.F.A.M. van Dijk, Zoetermeer
L.J.C.M. van Houdt-Nieuwets, Zoetermeer
E.H. Jansen, Zoetermeer
Th.H.A.M. Onderwater, Zoetermeer
W. Stapel-Remmerswaal, Zoetermeer
I. Visser, Zoetermeer
K. Visser, Den Haag

Aanmelden als lid kan via onze website www.oudsoetermeer.nl of per post via Dorpsstraat 7, 2712 AB Zoetermeer.

Vermeld uw naam, adres en geboortedatum en of u zich opgeeft als lid, jeugdlid (tot 18 jaar) of gezinslid (tweede op hetzelfde adres).

De ledenadministratie van Oud Soetermeer

Dick de Kler

Wat doet de ledenadministratie nu eigenlijk?
Wat wordt er allemaal bijgehouden?
Waar komen de acceptgirokaarten vandaan?
Is het eigenlijk veel werk en ook nog leuk?
Lijkt me zo saai. Wie doet dat bij ons in de vereniging?

Zomaar wat vragen en gedachten, die wellicht bij u opkomen als u in contact komt met de ledenadministratie. Want al onze leden hebben er mee te maken. Het minst leuke contact is natuurlijk wanneer met het verschijnen van de eerste aflevering van 't Seghen Waert in een nieuw jaar de acceptgirokaarten in uw brievenbus vallen.

Maar de contributie en donaties zijn nu eenmaal de kurk waarop onze vereniging drijft. Hieruit bekostigen wij onze activiteiten, maar ook de huisvesting en alle kosten die voortvloeien uit de werkzaamheden van de diverse werkgroepen met hun actieve leden.

We hebben nu zo'n 1250 betalende leden. Tel daar nog eens 80 adressen bij op van sponsors, adverteerders, relaties, enz. en we komen aan een behoorlijke administratie. Al deze adressen worden zorgvuldig bijgehouden en de mutaties zo snel mogelijk verwerkt. De contributie- en donatiebedragen zijn ook in de administratie opgenomen. Verantwoording aan de penningmeester is per maand. Ook voor het verzenden van ons blad 't Seghen Waert is het noodzakelijk dat de ledenadministratie up-to-date is. De verspreiding van de bladen wordt namelijk ook door de ledenadministratie verzorgd, met behulp van een dertigtal actieve leden als bezorgers.

En is er wat te vieren (van Nieuwjaarsborrel tot aan een openingshandeling, waarbij 't HGOS vertegenwoordigd is), dan worden er uitnodigingen verzonden vanuit de ledenadministratie.

Ledenadministrateur
Dick de Kler.

Om u een indruk te geven van het ledenverloop in de afgelopen jaren hieronder een klein overzicht met het aantal betalende leden per einde van het jaar:

1970	93 leden	2000	1100 leden
1980	231 leden	2010	1308 leden
1990	708 leden	2014	1251 leden

De schrijver van dit stukje is uw ledenadministrateur sinds 2008. Hij doet dat met veel plezier. Mocht u niet tevreden zijn over adressering of andere zaken aangaande de ledenadministratie, dan kunt u dit doorgeven.

Doet u mee om de ledenadministratie van 't HGOS zo betrouwbaar mogelijk te houden ?

Activiteiten

Voor alle activiteiten kunt u zich opgeven bij mevrouw F. Brandhorst, telefoon 079 - 351 70 47, of via activiteitencommissie@oudsoetermeer.nl. De activiteiten treft u ook aan op www.oudsoetermeer.nl

Maandag 16 maart 2015

Lezing/filmavond.

Lezing 'Leven met water in Zoetermeer' door Ton Vermeulen. Na de pauze de films Fietstocht rond de Meerpolder en Zo is het gekomen, 40 jaar structuurplan over de ontwikkeling van de eerste groeistad-wijken en de gedachten daarachter. Het voormalige hoofd van de gemeentelijke afdeling Planologie dhr. Bart van Gent vertelt.

Locatie: 't Centrum, Frans Halsstraat 1, Zoetermeer. Aanvang 20.00 uur.

Kosten: Euro 5.-, voor leden Euro 3.-. Reserveren is noodzakelijk

Maandag 11 mei 2015

Lezing over bevrijding en bevrijdingsfeesten in 1945 door Reinold Vugs en de vertoning van films uit die tijd.

Locatie: 't Centrum, Frans Halsstraat 1, Zoetermeer. Aanvang 20.00 uur.

Kosten: Euro 5.-, voor leden Euro 3.-. Reserveren is noodzakelijk.

Meer informatie treft u hiervoor aan bij: 'Boek over Bevrijdingsfeesten'.

In het volgende 't Seghen Waert leest u over op stapel staande activiteiten zoals Schatgraven, de jaarlijkse bustocht en een film over het gasfittershuisje aan de Delftewallen.

Nieuw in het museum

Sinds afgelopen november is er veel veranderd in het Stadsmuseum van Zoetermeer. De spraakmakende nieuwe tentoonstelling 'Stadse dieren' laat de veranderende relatie tussen mens en dier in de stad zien. De tentoonstelling is het eerste zichtbare project binnen de regionale samenwerking met het Haags Historisch Museum en Museum Rotterdam. Op de tentoonstelling zijn dan ook prachtige bruiklenen te zien, bijvoorbeeld een schilderij van Isaac Israëls, een uniek model van een kermiscarrousel en een kostbare tas van krokodillenleer. De hondenkar van bakkerij Pieterse uit de eigen museumcollectie, past naadloos tussen deze topstukken. De diversiteit in voorwerpen en verhalen maakt het beeld compleet van de relatie tussen mens en dier in de afgelopen 300 jaar. De tentoonstelling is leuk voor kinderen met de speciale speurtocht en audiotour,

maar wordt ook door volwassen bezoekers zeer gewaardeerd. Het verhaal is herkenbaar en verrassend tegelijk. De tentoonstelling is nog tot en met 30 augustus te bewonderen. Daarnaast is de oude Vaste Presentatie, die al sinds 1999 stond, compleet vernieuwd en omgetoverd tot de 'Schatkamer van Zoetermeer'. Deze nieuwe proefopstelling is mogelijk gemaakt door een aanzienlijke donatie van Fonds1818. Uitgangspunt zijn de 26 letters van het alfabet, die verbonden zijn aan een thema uit de geschiedenis van Zoetermeer. Uit het depot zijn schatten tevoorschijn gehaald, die de thema's representeren. In eerste instantie zijn acht thema's uitgewerkt, waaronder 'Nostalgie', 'Bezetting', 'Communicatie' en 'Dorp'. In de Schatkamer kan de bezoeker het belang van lokaal erfgoed binnen een nationale context ervaren.

Om alle leden van het Historisch Genootschap Oud Soetermeer in de gelegenheid te stellen om 'Stadse dieren' en de 'Schatkamer van Zoetermeer' te bekijken, bieden we twee gratis entreekaartjes aan, die u bij de balie van het museum in kunt leveren.

Stadse dieren is een samenwerkingsproject van
Stadsmuseum Zoetermeer
Haags Historisch Museum
Museum Rotterdam

Stadse Dieren

**Gratis toegang bij inlevering
van deze bon**

www.stadsmuseumzoetermeer.nl

29 NOVEMBER t/m 22 MAART 2015
Stadsmuseum Zoetermeer, Dorpsstraat 7 in Zoetermeer, 079 3164735
Geopend: di t/m vrij 10.00-16.00 uur en za & zo 13.00-17.00 uur

STICHTING DOEN
Stadsmuseum Zoetermeer
MULTIMEDIAAL CULTUURFOND
Fonds 1818
Facebook.com/StadseDieren

Stadsmuseum Zoetermeer
Dorpsstraat7
info@stadsmuseumzoetermeer.nl
tel.079-3164735
www.stadsmuseumzoetermeer.nl
Facebook.com/Stadsedieren

Open:
di t/m vrij: 10.00 – 16.00 uur
za en zo: 13.00 – 17.00 uur

HENNEKEN BV

Professionele verhuizers van huis uit.

- Particuliere verhuizingen
- Kantoor- en bedrijfsverhuizingen
- Nationale- en internationale verhuizingen
- Verhuishwinkel
- Verwarmde en beveiligde inboedel-/archiefofslag

Goudstraat 51
2718 RD Zoetermeer
Telefoon: +31 (0)79-361 13 68
E-mail: info@henneken.nl
Internet: www.henneken.nl

Jollyduck.com

Maarten Havinga

Het is dit jaar 70 jaar geleden dat er een einde kwam aan de Tweede Wereldoorlog. Het is dit jaar ook 10 jaar geleden dat het boek van Louis van den Burg "Missing in action" werd uitgebracht. Door dit boek ben ik in de ban geraakt van alles wat met John McCormick en zijn bommenwerper te maken heeft. Hij was de boordschutter van een neergestort vliegtuig genaamd Jolly Duck en wist onder te duiken in Zevenhuizen bij het Zoetermeerse verzet. Tijdens een vuurgevecht vond hij daar de dood en hij ligt begraven bij de Oude Kerk.

Ik wist dat er, ondanks uitgebreid onderzoek voor dit boek, nog veel meer informatie moest zijn en ben dan ook zelf een onderzoek gestart, waarbij ik allerlei onderzoeksmethoden gebruikt heb. Van veldonderzoeken naar onderdelen van de bommenwerper, zoeken naar websites, telefoontjes met onderzoekers in Amerika en Engeland tot honderden e-mails. In december 2013 ben ik in contact gekomen met Sylvan Staub die net als ik al jaren bezig is met alles wat met John McCormick te maken heeft. Wij vonden dat we iets moesten doen met al onze kennis. Sylvan Staub werkt bij een hostingbedrijf en kan schitterende websites maken. Nu hebben wij een website gemaakt waar alle informatie op te zien is. Authentieke 16mm filmpjes van de beschieting van de bommenwerper, verslagen van de veldonderzoeken, informatie over de bemanning en een aparte sectie met alles over het Zoetermeerse verzet kunt u op onze website zien. Op 22 februari 2015 is de website online gegaan, precies 70 jaar na de crashlanding van de Jolly Duck in de Zoeterwoudse Geerpolder.

U kunt onze website bezoeken op www.jollyduck.com en wij hopen dat u hem met veel interesse zult bekijken.

HOME HET VLEEGTUIG HET VERZET OVERIGE CONTACT

JOLLY DUCK

HET VERHAAL VAN EEN B-24 LIBERATOR EN EEN JAGTERDUS IN DE 'SMAKINGEN' VAN DE TWEEDE WERELDOORLOG TE ZOETERMEER.

UNIEKE FILMBEELDEN UNIEKE FILMBEELDEN BEVRIJDINGSBEELDEN DE DOCUMENTAIRE

Unieke filmbeelden, de beschieting van de "Jolly Duck" op 26 Februari 1945. Deze ontstaat zijn camera legde de "Hollandsen" vast van de Spitfire piloot Emmerson.

LEES MEE...

Unieke filmbeelden, de beschieting van de "Jolly Duck" op 26 Februari 1945. Deze ontstaat zijn camera legde de "Hollandsen" vast van de Spitfire piloot Clemens.

LEES MEE...

Hier vindt u online aangeboden unieke beelden van de bevrijding van Zoetermeer. Klik zijn er beelden bij van de Bevrijding van de "Jolly" van het vliegtuig en John McCormick voor de kerk.

LEES MEE...

In 1995 werd er een monument onthuld bij het jachtveld aan de Sluis en tegelijkertijd werd er een documentaire gemaakt over John McCormick welke u hier kunt zien.

LEES MEE...

Boek over Bevrijdingsfeesten

Dit jaar vieren we 70 jaar bevrijding, ook van Zoetermeer. Eind augustus 1945 werd drie dagen lang feest gevierd op het terrein van A.G. de Groot aan de Vlamingstraat. Zoetermeeders liepen er massaal voor uit, er werd luidkeels gezongen, fanatiek toneel gespeeld, een grote optocht gehouden door een deel van het dorp en nog veel meer. Maurice Beckand Verwée (Udoc), Jan-Evert Zondag (Ardito) en Reinold Vugs (Reinold Vugs Communicatie) werken aan een boek om de maanden vanaf de bevrijding tot en met de Bevrijdingsfeesten vast te leggen. De publicatie zal komend najaar verschijnen en is gebaseerd op bronnenonderzoek en op mondelinge overlevering. ‘We vinden het jammer als verhalen over die tijd verloren gaan,’ zeggen ze, ‘en dit boek is een van de mogelijkheden om herinneringen van toen vast te leggen. We hebben te maken met een generatie op hoge leeftijd’.

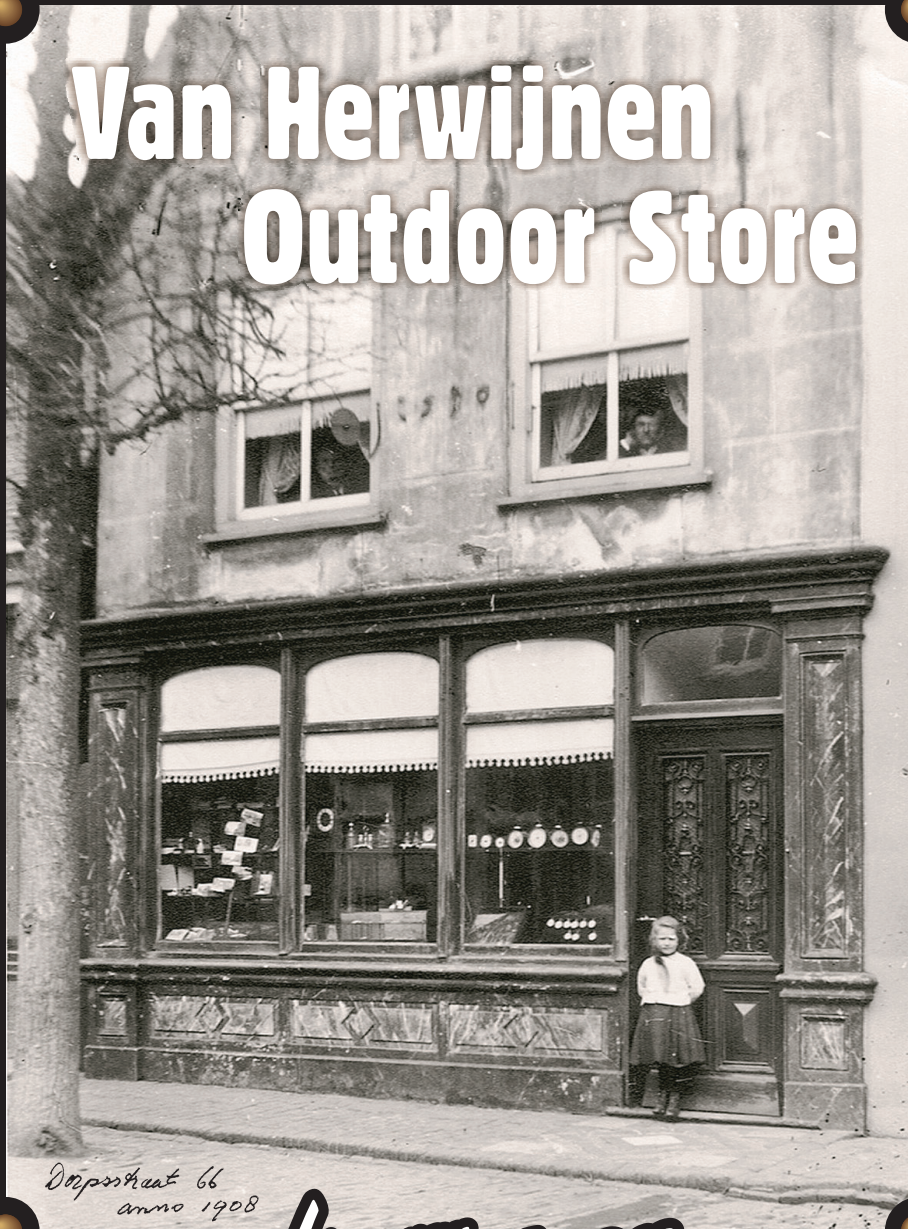
De redacteuren zijn op zoek naar Zoetermeeders die persoonlijke herinneringen aan de Bevrijdingsfeesten hebben en misschien zelf wel hebben deelgenomen aan de vele activiteiten destijds. Hiervoor kan contact worden opgenomen via zoetermeer@ditverhaal.nl.

Van de feesten is ook een film gemaakt. Deze wordt vertoond op maandag 11 mei, voorafgegaan door een korte inleiding over de periode mei t/m augustus 1945. Kunt u iets vertellen over de Bevrijdingsfeesten? U bent van harte uitgenodigd om de film te komen bekijken. Na afloop zijn de redacteuren van het boek aanwezig om uw herinneringen te noteren.

Als herinnering aan John McCormick en W.O.II zijn de bestaande boeken over de oorlog in Zoetermeer tot 31 mei met enorme korting verkrijgbaar. Vermeulen, T., *Dorp in Oorlog* over de periode 1939-1945 van Euro 22 voor Euro 10,- en/of Burg, L. v.d., *Missing in Action* over twee neergestorte geallieerde vliegtuigen van Euro 7,50 voor Euro 5,- excl. verzendkosten.

Stuur een mailtje naar info@oudsoetermeer.nl met uw bestelling, of kijk op www.oudsoetermeer.nl bij publicaties, of kom gewoon op woensdagmiddag even bij ons lang op ‘t Oude Huis, Dorpsstraat 7.

Van Herwijnen Outdoor Store

*Dorpsstraat 66
anno 1908*

vrijtijdskleding
wandelschoenen
bergschoenen
tenten

van
Herwijnen

dartsport
schietsport
campingaz dealer
kampeerartikelen

Dorpsstraat 66 - Zoetermeer - Telefoon (079) 316 35 51 - www.herwijnenzoetermeer.nl